NTNU **S-sak 16/16**
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
09.03.16
Arkiv: 2015/14704
Saksansvarlig: Berit Kjeldstad
Saksbehandler: Marit Skimmeli

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Kvalitetsmeldinger for utdanning 2014-15

Tilråding:
Styret tar kvalitetsmeldingene for utdanning 2014-2015 til etterretning.

I henhold til gjeldende kvalitetssikringssystemer skal rektor legge fram årlig kvalitetsmelding for styret. Hensikten er å gi styret et helhetlig bilde av utdanningskvaliteten og identifisere områder det er behov for å arbeide videre med. Analyser av studieprogrammenes innhold og relevans fra kvalitetsmeldingsprosessen blir brukt som grunnlag i studieporteføljesaken i juni, der fusjonsmålene om samordning av studieporteføljen følges opp.

I perioden det rapporteres for besto NTNU av fire institusjoner. Første del av denne saken inneholder sammendrag av de tidligere høyskolenes meldinger for kalenderåret 2014 og NTNUs kvalitetsmelding for studieåret 2014/2015. Meldingene i sin helhet er vedlagt. For neste rapporteringsperiode (studieåret 2015/16) vil det blir lagt fram en felles kvalitetsmelding med utgangspunkt i felles kvalitetssystem for utdanning.

På bakgrunn av de fire meldingene i denne rapporteringsperioden foreslås områder det er aktuelt å komme tilbake til i plan- og budsjettprosessen for 2017. Disse områdene er beskrevet i del to av denne saken.

1. Sammendrag av kvalitetsmeldinger

1.1 Sammendrag av kvalitetsmelding Høgskolen i Ålesund 2014

Studenttilfredshet
Oppstartsundersøkelsen viser at mer enn 90% av studentene er fornøyd med oppstarten ved HiÅ. Det er gjort mye godt utviklingsarbeid på utdanningssiden med evalueringer av studieprogram og emner. Gjennomføring av prosjektet «slutt å slutte», for å motvirke frafall. I tillegg er det etablert tilbud om Skrivementor for studenter. I Studiebarometeret 2014 er det generelle inntrykket at studentene i stor grad er tilfreds med studieprogrammene (skår 4,1), men at det er potensiale for forbedring i oppgaver knyttet til undervisning og veiledning. HiÅ skårer godt på spørsmål om relevans (skår 4,3). Utfordringer, sett fra studentene, er å opprettholde en god kontakt med arbeids- og næringslivet. De legger også vekt på at faglærere skal ha god pedagogisk kompetanse og at det benyttes studentaktive læringsformer der dette er mulig og egner seg. Utdanninger med betydelig innslag av praksis ønsker også at praksisveiledernes veilederkompetanse styrkes.

Andre vurderinger
Alle avdelinger har personale som er knyttet mot forskning- og/eller utviklingsarbeid. Dette skaper grunnlag for at studenter kan velge bachelor- og masteroppgaver i tilknytning til samarbeidspartnere både i næringslivet og offentlig sektor. Det er utarbeidet felles prosedyrer og rutiner for inngåelse av avtaler, spesielt når det gjelder forskning- og prosjektsamarbeid, slik at samarbeidet kan dokumenteres og systematiseres. Det er også publisert en forskningshåndbok knyttet til ekstern virksomhet. Kandidatundersøkelse er gjennomført, men rapport ikke ferdigstilt før publisering av kvalitetsrapporten.

På tross av enkelte utfordringer når det gjelder rekruttering av ansatte, har HiÅ en generell økning i ansatte med førstekompetanse. Det jobbes med å finne en god balanse mellom rekruttering av ansatte med god forskningskompetanse og solid næringslivserfaring.

1.2 Sammendrag av kvalitetsmelding Høgskolen i Gjøvik 2014

Studenttilfredshet
Studiebarometeret viser at studentene i stor grad mener at studieprogrammene er engasjerende, faglig utfordrende og at de består av emner som henger godt sammen. Total tilfredshet med studieprogrammene gis en skår på 4,2, mens relevans for arbeidslivet gis en skår på 4,3. Studentene vurderer teoretisk læringsutbytte som godt. Det er også positivt at studentene vurderer utvikling av egen evne til refleksjon og kritisk tenkning, til samarbeid og til å jobbe selvstendig som positivt. Tydeligste utfordring, sett fra studentene, er å øke kunnskap om og egen erfaring med forsknings og utviklingsarbeid.

Studentene er også fornøyde med hvordan undervisningen dekker studieprogrammets lærestoff. Tydeligste utfordring er knyttet til individuell oppfølging av studenten og kvaliteten på de tilbakemeldingene studentene får på sitt arbeid. Studentene har en positiv opplevelse av det sosiale og faglige miljøet. Bibliotektjenester vurderes positivt. Tydeligste utfordring er knyttet til lokaler for undervisning og studiearbeid. Studentene etterspør også bedre informasjon om utvekslingsmuligheter i de enkelte studieprogram.

Andre vurderinger
Høgskolen i Gjøvik har en studieporteføljе som i stor grad møter samfunnets behov. Høgskolens studietilbud vurderes også som attraktive, målt i søkertall.
Avdelingene har arbeidet målrettet med tiltak for å utvikle kvaliteten i studieprogrammene i 2014, bla. med tiltak for å styrke gjennomstrømming i studieprogrammene. Det er også inngått avdelingsvise avtaler om kvalitetsutvikling med studentorganisasjonen. Hver avdeling har også avsatt faglige ressurser til prosjektet «Læringslaboratoriet» for videre utvikling av teknologistøttede læringsprosesser. Avdelingenes fagmiljø har god kontakt med sine respektive bransjer/bransjeforeninger, for å sikre studieprogrammenes relevans.

1.3 Sammendrag av kvalitetsmelding Høgskolen i Sør-Trøndelag 2014

Studenttilfredshet
Oppstartundersøkelsen viser at studentene totalt sett er fornøyde med oppstarten på HiST (skår 75 på en skala fra 0-100). Studentene mener at oppstarten i stor grad bidro til at de følte seg godt mottatt som nye studenter, samt at oppstarten i forholdsvis stor grad bidro til at studentene følte seg inkludert i et godt sosialt miljø. Fadderordningen Quak! får også jevnt over gode skår.

HiST skårer svært godt på Studiebarometerets spørsmål om relevans, og ligger over gjennomsnittet i sektoren for alle spørsmålene. Avdeling for sykepleie (ASP) utmerker seg med toppskår (4,8 og 4,9) på samtlige spørsmål.

Kandidatundersøkelsen viser til dels svært gode resultat: Om lag 9 av 10 kandidater oppgir å være yrkesaktive, og 4 av 10 har fått jobb før endt utdanning.
8 av 10 nevner at utdanningen var viktigste kvalifiserende faktor med hensyn til nåværende jobb, og respondentene er i meget stor grad tilfredse med jobben de nå har. Viljen til å anbefale andre å studere ved HiST er totalt sett stor (skår 79 på en skala fra 0-100), respondentene er totalt sett tilfredse med utdanningen de fikk ved HiST (skår 77), og 7 av 10 ville valgt samme studium om igjen dersom de skulle begynne å studere i dag.

Andre vurderinger

Gode resultat	• Avdeling for teknologi har gjennomført prosjektet «Fakta om frafall», som reduserte frafallet fra 18 % til 8 %. • Høgskolens studieplanveileder ble revidert i 2014, og har fått gode skussmål både fra NOKUT og andre høgskoler. • Med et gjennomsnitt på 2 kvalifiserte førstevalgssøkere per studieplass ligger HiST godt over sektorens gjennomsnitt på 1,8. • HiST plasserer seg over både sektoren og andre statlige høyskoler når det gjelder gjennomføring på normert tid. • Avdeling for lærer- og tolkeutdanning har fått positiv nasjonal oppmerksomhet rundt sine lærerutdanninger, som er fremholdt som forbilledlige av kunnskapsministeren.
Vær oppmerksom på	• Det fortsatt en del utdanninger som ikke har tilsynssensor på plass, selv om det er jobbet med i 2014. • Strykprosenten på HiST ser ut til å være på vei nedover, og ligger litt under sammenlignbare institusjoner. • Strykprosenten i praksis er lav, og det må kontinuerlig jobbes med gode rutiner for kvalitetssikring av praksis. • I Studiebarometeret ser vi at på spørsmålet om lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid skårer vi betydelig lavere enn sektoren, med en HiST-skår på 3,1 mot sektorens 3,5.
Største utfordringer	• Selv om HiST ligger under gjennomsnittet for frafall i sektoren, er det enkelte studieprogram som har meget høyt frafall. • HiST befinner seg på lista over de ti institusjonene med størst nedgang i publiseringspoeng fra 2013 til 2014, med en prosentmessig nedgang på 9,8 %. • Vi ser en jevn nedgang i antall utreisende studenter i perioden 2011-2014. Her ligger HiST langt under - og stadig lengre under - egne målsetninger, samtidig som vi også plasserer oss langt under sektoren i faktiske resultat.

1.4 Sammendrag av NTNUs kvalitetsmelding 2014-15

I 2014-15 har NTNU hatt hovedfokus på utvikling av robuste og attraktive studieprogram som møter samfunnets framtidige behov, satsningen NTNU Toppundervisning og etablering av universitetsskoler.

Hovedtrekkene i fakultetenes kvalitetsmeldinger knyttet til de tre faste målepunktene ramme-/innsatskvalitet, prosesskvalitet og resultatkvalitet er som følger:

1. Ramme-/innsatskvalitet – hvordan støtter rammene programmenes læringsmål?
Det er generelt god søkning til NTNUs studieprogram, også ph.d., og det jobbes godt sentralt og lokalt med ulike rekrutteringstiltak. Antall primærsøkere holder seg høyt, og inntakskvaliteten er jevnt over god. Den fysiske infrastrukturens betydning for læringsmiljøet løftes opp og fakultetene ønsker mer støtte til utvikling av læringsareal. Digitalt læringsmiljø blir stadig viktigere og digitalisering av utdanning vil kreve stor innsats i årene framover. Flere fakultet setter av midler til egne utviklingstiltak og til etablering av pedagogiske støttesenter. De er opptatt av at vårt sentrale apparat skal gi bistand til oppbygging, og samarbeide med disse.

2. Prosesskvalitet – hvordan støtter prosessene læringsarbeidet?
Satsningen NTNU Toppundervisning og de innovative prosjektene har ført til økt interesse for utvikling av utdanning, og bidrar til å skape kultur for mer nytenking og utprøving. Flere fakultet jobber nå med å forberede søknad om SFU. Arkitekt sitt langsiktige og systematiske arbeid resulterte i Kunnskapsdepartementets pris for utdanningskvalitet for NTNU Live Studio. Utvikling av læringsmiljø i studieprogram har fått økt oppmerksomhet, og det anses som spesielt viktig å styrke studentenes tilhørighet til faget og til fagmiljøet. På samme måte er god integrering av ph.d.-kandidatene i forskergrupper viktig. For å støtte ph.d.-kandidatene gjennomfører fakultetene oppstartssamtaler og framdriftsrapporter tas mer aktivt i bruk.

3. Resultatkvalitet – hvordan lykkes studentene med læringsutbyttet for programmene?
Frafallet er fremdeles generelt høyt på bachelorprogrammene, for noen program over 50 %. Samtidig begynner man nå å se effekten av iverksatte tiltak. 2-årige mastergrader har god gjennomføringsgrad (helt opp i 100 %), mens bildet er svært variert for de 5-årige mastergradene. Her bidrar tidligfrafall til svake resultater når man gjør opp status etter fem år. Frafall på ph.d.-programmene er gjennomgående lavt. Samfunnsrelevansen i studieprogrammene vurderes jevnt over som god, dette bekreftes blant annet av NTNUs arbeidsgiverundersøkelse. Våre ph.d.kandidater er attraktive på arbeidsmarkedet, dette gjelder spesielt kandidater fra teknologifakultetene.

2. Områder det er behov for å jobbe videre med

For 2016 er følgende hovedprioritering og virksomhetsmål vedtatt for utdanningsområdet**:**
Framtidsrettede studier og innovative læringsformer
- NTNU skal starte arbeidet med samordning av studieporteføljen
- NTNU skal fremme undervisningskompetanse og utvikle NTNU Toppundervisning
- NTNU skal videreutvikle bruken av digitale verktøy for samhandling, undervisning, læring, vurdering og studieadministrasjon

På bakgrunn av de fire framlagte meldingene er det spesielt tre hovedområder hvor det etterlyses tiltak: utvikling av fleksible læringsarealer, pedagogisk utvikling og digitalisering.

Areal: For å realisere mål om utvikling av innovativ utdanning tar flere fakultet opp behovet for støtte til utvikling av areal som er bedre tilpasset nye læringsformer. Det etterlyses en helhetlig tenkning for tilstrekkelig og fleksible læringsarealer på kort og mellomlang sikt, dvs før campusprosjektet. Nytt i år er at tilbakemeldingene ikke bare handler om mengde og type læringsareal, men at behovet for areal knyttes til arbeidet med å bygge opp under læringsmiljø og programidentitet. Pilotforsøk med «programareal» har gitt positive effekter i form av redusert frafall og bedre faglige prestasjoner, og er således viktig for å forbedre gjennomstrømmingen på NTNU. Eiendom har satt av midler til utvikling av læringsareal i perioden 2016-2017 (5 millioner pr. år), og det bør vurderes om det er tilstrekkelig.

Videre er det to områder vi har løftet tidligere og hvor aktiviteter er igangsatt. Tilbakemeldinger i kvalitetsmeldingen understreker behovet for å holde trykket oppe på disse områdene:

Pedagogisk utvikling: Fakultetene etterspør i større grad et etablert og solid støtteapparat for pedagogisk utvikling. Sentralt har vi Seksjon for universitetspedagogikk (Uniped), og det er etablert et Læringsstøttesenter og en rekke utviklingsprosjekter gjennom NTNU Toppundervisning. Flere fakultet setter av midler til egne utviklingstiltak og til etablering av pedagogiske støttesenter. De er opptatt av at vårt sentrale apparat skal gi bistand til oppbygging, og samarbeide med disse. Arbeidet med pedagogisk meritteringssystem vil i en oppstartsfase medføre økt behov for ressurser i sentrale støtteenheter, blant annet til kompetanseheving, og til vurdering av pedagogiske porteføljer fra de som søker status som meritterte. Har vi tilstrekkelig pedagogisk kompetanse og kapasitet?

Digitalisering: Vi løftet i fjor fram digitalisering av utdanning som et viktig område som vil kreve ekstraordinær innsats i årene framover. Det er i 2016 budsjettert med SO-midler og midler fra NTNU Toppundervisning til arbeidet med virksomhetsmål 10 («NTNU skal videreutvikle bruken av digitale verktøy for samhandling, undervisning, læring, vurdering og studieadministrasjon»). Fakultetene har i flere år meldt om behovet for en helhetlig tenkning rundt bruk av IT-støttesystemer. Det er behov for å samordne og se digitalisering innenfor alle NTNU virksomhetsområder i sammenheng.

Vedlegg[1]:

- HiST kvalitetsrapport 2014
    - Læringsmiljøutvalgets årsrapport 2015
- HiÅ kvalitetsrapport 2014
    - Læringsmiljøutvalgets årsrapport 2015
- HiG kvalitetsrapport 2014
    - Læringsmiljøutvalgets årsrapport 2015
- NTNUs kvalitetsmelding for utdanning 2014-2015
    - Læringsmiljøutvalgets årsrapport 2015

[1] Læringsmiljøutvalgene (LMU) skal årlig avgi rapport til styret om arbeid med studentenes læringsmiljø. Utvalgenes årsrapporter er vedlagt i sin helhet.